

**Nasjonalparkstyret
for Reinheimen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Fjellsenter,
Brubakken 2, 2686 Lom
Norsk Tindesenter
Havnegata 2, 6300 Åndalsnes

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 04
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/reinheimen>

Møre og Fjordane heimvernsdistrikt (HV-11)
Setnesmoen
6310 VEBLUNGSNES

Saksbehandler Kristine Sørle

Vår ref. 2019/21252-19 432.3

Dykkar ref.

Dato 10.12.2020

Reinheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - snødekt mark - UK Royal Marines - Mountain Leader Training Course - Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11)

Arbeidsutvalet (AU) – Nasjonalparkstyret for Reinheimen har i møte 09.12.20, gjort slik samrøystes vedtak i saka:

Vedtak

Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark, § 3, pkt. 6.3, a) og Lordalen landskapsvernområde, § 3 pkt 5.3, a), får Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11) avslag på søknad om motorferdsel med snøscooterar inn til Grønbue i Reinheimen og til Nysetra, i Lordalen.

Motorisert ferdsel i samband med planlagt øving for Forsvaret er vurdert strengt i forvaltningsplan for Reinheimen med tilhøyrande landskapsvernområde. I prinsippet skal planlagde øvingsaktivitetar som krev motorisert ferdsel kunne leggjast utanfor verneområda. Vernereglane, verneforskrift og forvaltningsplan for Reinheimen, er utforma slik at planlagt aktivitet i regi av forsvaret ikkje er definert som militær operativ verksemd. Operativ verksemd gjeld følgje av akutte behov og gjevne situasjonar, og ikkje planlagde øvingar, jf. brev frå KLD 03.04.19.

Vinterøving i regi av Forsvaret er ein ny aktivitet i verneområdet, og vil kunne skape uheldig presedens gjennom enkeltdispensasjonar til liknande søknader om motorferdsel i framtida. Presedensverknad og omsynet til naturmangfaldlova § 10, om samla belastning, tilseier at ein ikkje kan opne opp for framtidig vinterøving i Reinheimen nasjonalpark, der villrein har sitt leveområde. Etablering av vinterøving som krev motorferdsel, vil vera til ulempe for verneverdiane og i strid med verneføremålet.

Klage:

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova § 28. Ei eventuell klage skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast til Nasjonalparkstyret for Reinheimen.

Nasjonalpark	Reinheimen
Naturreservat	Brettingsmoen
Landskapsvernområde	Tafjorden-Reindalen, Trollstigen, Romsdalen, Lordalen, Finndalen, Ottadalen

Med helsing

Kristine Sørli
nasjonalparkforvaltar

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Vedlegg:

Saksprotokoll i AU - Nasjonalparkstyret for Reinheimen – 09.12.2020, sak 47/2020

Kopi til:
Reinheimen-Breheimen villreinutval v/Knut
Granum
Lesja fjellstyre
Statens Naturoppsyn v/Per Olav Haugen
Skjåk Almenning
Maj. Stig Hjellset
Skjåk kommune
Mari Melbø Rødstøl
Lesja kommune
Statens naturoppsyn v/Thomas Rødstøl
Fylkesmannen i Innlandet

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2019/21252-18

Saksbehandlar: Kristine Sørleie

Dato: 30.11.2020

Utval	Utvalssak	Møtedato
Arbeidsutval nasjonalparkstyret for Reinheimen	2/2020	09.12.2020

Reinheimen NP - dispensasjon - motorferdsel - 2021 - snødekt mark - UK Royal Marines - Mountain Leader Training Course - Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11)

Innstilling frå forvaltar

Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark, § 3, pkt. 6.3, a) og Lordalen landskapsvernområde, § 3 pkt 5.3, a), får Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11) avslag på søknad om motorferdsel med snøscooterar inn til Grønbue i Reinheimen og til Nysetra, i Lordalen.

Motorisert ferdsel i samband med planlagt øving for Forsvaret er vurdert strengt i forvaltningsplan for Reinheimen med tilhøyrande landskapsvernområde. I prinsippet skal planlagde øvingsaktivitetar som krev motorisert ferdsel kunne leggjast utanfor verneområda. Vernereglane, verneforskrift og forvaltningsplan for Reinheimen, er utforma slik at planlagt aktivitet i regi av forsvaret ikkje er definert som *militær operativ verksemd*. Operativ verksemd gjeld følgje av akutte behov og gjevne situasjonar, og ikkje planlagde øvingar, jf. brev frå KLD 03.04.19.

Vinterøving i regi av Forsvaret er ein ny aktivitet i verneområdet, og vil kunne skape uheldig presedens gjennom enkeltdispensasjonar til liknande søknader om motorferdsel i framtida. Presedensverknad og omsynet til naturmangfaldlova § 10, om samla belastning, tilseier at ein ikkje kan opne opp for framtidig vinterøving i Reinheimen nasjonalpark, der villrein har sitt leveområde. Etablering av vinterøving som krev motorferdsel, vil vera til ulempe for verneverdiane og i strid med verneføremålet

--- slutt på innstilling ---

Saksprotokoll i Arbeidsutval nasjonalparkstyret for Reinheimen - 09.12.2020

Samrøystes som innstillinga.

Vedtak

Med heimel i verneforskrift for Reinheimen nasjonalpark, § 3, pkt. 6.3, a) og Lordalen landskapsvernområde, § 3 pkt 5.3, a), får Møre og Fjordane heimevernsdistrikt (HV-11) avslag på søknad om motorferdsel med snøscooterar inn til Grønbue i Reinheimen og til Nysetra, i Lordalen.

Motorisert ferdsel i samband med planlagt øving for Forsvaret er vurdert strengt i forvaltningsplan for Reinheimen med tilhøyrande landskapsvernområde. I prinsippet skal planlagde øvingsaktivitetar som krev motorisert ferdsel kunne leggjast utanfor verneområda. Vernereglane, verneforskrift og forvaltningsplan for Reinheimen, er utforma slik at planlagt aktivitet i regi av forsvaret ikkje er definert som *militær operativ verksemd*. Operativ verksemd gjeld følgje av akutte behov og gjevne situasjonar, og ikkje planlagde øvingar, jf. brev frå KLD 03.04.19.

Vinterøving i regi av Forsvaret er ein ny aktivitet i verneområdet, og vil kunne skape uheldig presedens gjennom enkeltdispensasjonar til liknande søknader om motorferdsel i framtida. Presedensverknad og omsynet til naturmangfaldlova § 10, om samla belastning, tilseier at ein ikkje kan opne opp for framtidig vinterøving i Reinheimen nasjonalpark, der villrein har sitt leveområde. Etablering av vinterøving som krev motorferdsel, vil vera til ulempe for verneverdiane og i strid med verneføremålet.

Dokument i saka

- Søknad om motorferdsel i Lordalen lvo og Reinheimen nasjonalpark, Møre og Fjordane heimvernsdistrikt (HV-11) v/Major Ivar Hatlelid, 04.11.2020
- Tilsynsrapport, SNO 15.09.20
- Delegert vedtak – Nasjonalparkstyret for Reinheimen, 16.01.2020 – dispensasjon til motorferdsel 2020 med gjevne vilkår.
- Definisjon av Forsvarets operative virksomheter, Klima- og miljødepartementet (KLD), 03.04.2019

Saksopplysningar

Møre og Fjordane heimvernsdistrikt (HV-11) er vertskap for UK Royal Marines (UKRM) Mountain Leader Training (MLT) i perioda 12.januar – 22.mars 2021, og søkjar 04.11.20 om motorferdsel med snøscootere til Grønbue i Reinheimen nasjonalpark og til Nysetre i Lordalen landskapsvernområde for å gjennomføre vinterøving i 2021:

«Cold Winter Warfare Course II - skimarsj fra Bismo til Lesjaskog i perioden 1 – 12. februar

Skimarsj med inntil 15 soldater fordelt på tre grupper med start fra Bismo i Skjåk kommune og avslutning ved Lesjaskogsvatnet

Understøttelse av skimarsj for ivaretagelse av sikkerhet under aktiviteten 1-12 februar med inntil tre snøskutere etter følgende opplegg med behov for motortransport på snødekt mark i LVO og NP som beskrevet under

Skutertransport fra bom Lordalsvegen til Lordalshytta/Nysetra 1 x (tur/retur) i den hensikt å bemanne understøttelsespunkt for sikkerhet og sambandsrele med inntil 3 snøskutere i Lordalen LVO

Skutertransport x 2 (tur/retur) for innkjøring og returtransport av personell fra Lordalshytta/Nysetra for å bemanne TG1 ved Grønbu med inntil 2 snøskutere i Reinheimen NP»

HV-11 skriv i søknaden at Britene kjem med 60 personar der 15 personar er deltakare på vinterøvinga. UKRM har lang tradisjon for vintertrening i Noreg som dei siste 10 åra har vore gjennomført i Finnmark og områder kring Voss. På grunn av plassmangel og auka norsk aktivitet er vinterøvinga flytta til Midt Noreg med base på Åndalsnes. Ein del av vinterøvinga er ein skimars for 15 soldatar fordelt i grupper på 3. Overnatting skjer i telt eller snøhule. Under skimarsjen stiller forsvaret krav om understøtting av eit støtteapparat med snøscootrar og beltevognar for å ivareta tryggleik til deltakarane. Det blir og etablert eit kommunikasjonssystem og etableres et oppmarsjområde for undersøtting ved evt. problem med utstyr og skade. I tillegg vil det være behov for rekognosering i området før skimarsjen. HV-11 gjer og merksam på at soldatane som kjem er profesjonelle med god fysiske føresetnader og er inneforstått med krav som legges til grunn i områda. Det vert og presisert i søknaden at alt militært personell i forkant blir grundig informert om villrein i området. Soldatene vil forflytte seg om natta, og vera i ro om dagen, og skal ikkje etterlate seg anna enn skispor i verneområdet.

Søknadsbehandling, januar 2020

HV-11 fekk dispensasjon til motorferdsel med snøscooter i Reinheimen nasjonalpark og i Lordalen landskapsvernområde, i samband med gjennomføre UKRM sin vinterøving i 2020. Det vart gjeve dispensasjon til ein tur inn til Grønbye i Reinheimen for å rekognosere området i forkant av skimarsjen, og ein tur inn til Nysætra i Lordalen for å være der i beredskap under sjølvøvinga. Saka i januar 2020 vart behandla delegert da søknaden kom seint før gjennomføring av skimarsjen, og det hasta med ei avklaring både i Dovrefjell og Reinheimen. Siden søknaden frå Forsvaret var av prinsipiell karakter, drøfta nasjonalparkforvaltar saka med styreleiar i forkant. Det vart også henta inn ein uttale frå villreininteressane i området. Det vart og teke kontakt med jurist i miljødirektoratet for å avklare regelverket om Forsvaret sine øvingar er å sjå på som søknadspliktige. Jurist i miljødirektoratet svarte at skimarsjen til Forsvaret går under definisjon organisert turverksemd til fots så lenge dei går på ski. Så lenge naturmiljøet ikkje blir skadelidande av sjølvøvinga, kan den gjennomførast utan søknad.

I det delegerte vedtaket frå januar 2020 var følgjande presisert:

«Dispensasjon gjeld berre for 2020. Dersom det er aktuelt med vinterøving for Forsvaret i Reinheimen nasjonalpark neste år, så skal det avklarast på eit høgare forvaltningsnivå fyrst. Motorisert ferdsl i samband med planlagt øving for Forsvaret er vurdert strengt i forvaltningsplan for Reinheimen. I prinsippet skal planlagde øvingsaktivitetar som krev motorisert ferdsl leggjast utanfor verneområde.

Vinterøving i regi av Forsvaret er ein ny aktivitet i verneområdet, og vil kunne skape uheldig presedens gjennom enkeltdispensasjonar til liknande søknader om øvingsaktivitet i framtida. Presedensverknad og omsynet til naturmangfaldslova § 10 om samla belastning tilseier at ein ikkje kan opne opp for framtidig vinterøving i Reinheimen nasjonalpark der villrein har sitt leveområde.»

SNO gjennomførte tilsyn under skimarsjen i januar 2020, og sendte ein rapport i etterkant som viste avvik i høve til dispensasjon. SNO skriv i rapporten at UKRM hadde kjørt med 2 snøscooterar inn til Grønbye under skimarsjen, som det ikkje var gjeve dispensasjon til. Det

kan vera at dei ikkje hadde fått god nok informasjon om vilkåra for dispensasjon, men dette var truleg eit brot på vilkåra for dispensasjon.

Heimelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret for Reinheimen har delegert forvaltningsmyndigheit for Reinheimen nasjonalpark og tilhøyrande landskapsvernområde og naturreservat i medhald av naturmangfaldlova § 62 og nasjonalparkstyret sine vedtekter, sist revidert 01.03.2020.

Verneformål – forskrift

Formålet med oppretting av Reinheimen nasjonalpark, og landskapsvernområda Ottadalen og Lordalen, er fyrst og fremst knytt til natur- og kulturlandskapsverdiane i området, der leveområdet for villrein er hovudverneføremålet, og skal leggjast størst vekt på i vurderinga. Ein tilleggsverdi er at ålmenta skal ha tilgang til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv i områda med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Verneføremål § 2, i verneforskriftene:

Reinheimen nasjonalpark: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1302>

Ottadalen Ivo: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1306>

Lordalen Ivo: <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2006-11-24-1308>

Motorferdsel er i utgangspunktet forbode i verneområda, jf. verneforskriftene § 3, pkt. 6.1. (Nasjonalparken) og § 3, pkt. 5.1. (Landskapsvernområda):

Forbod mot motorferdsel

Motorferdsel på land og på vatn og landing med luftfartøy er forbode.

Jf. verneforskrifta § 3, pkt. 5.3. og 6.3, kan forvaltningsstyresmakta løyve til:

a) *Øvingskøyring til formål nemnt i pkt. 5.2. a.*

Reglane i 5.1. er ikkje til hinder for: a) *Motorferdsel i samband med militær operativ verksemd, og tiltak i samband med ambulanse, politi-, rednings-, brannvern- og oppsynsverksemd, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver bestemt av forvaltningsstyresmakta.*

All ferdsel i verneområda skal skje varsamt og ta omsyn til naturmiljø, dyreliv og kulturminne.

Verneforskrift for Reinheimen, § 3, pkt. 5 Ferdsel:

5.1. Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

5.2. Organisert ferdsel

Reglane i denne forskrifta er ikkje til hinder for organisert turverksemd til fots så lenge naturmiljøet ikkje blir skadelidande.

Skimarsjen i regi av Forsvaret med krav til omfattande HMS og tilhøyrande beredskap med motorkøretøy kan oppfattast som organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet i Reinheimen nasjonalpark. Det er derfor nødvendig med dispensasjon, verneforskrift § 3, pkt. 5.2

Forvaltningsplan

Motorferdsel: I forvaltningsplan for Reinheimen, s. 47, 117 og 149 står det følgjande om løyve til øvingar m.m. etter søknad:

Søknader om motorferdsel i samband med forsvaret, andre offentlege etatar og hjelpekorps sine øvingar skal inngå som del av ein årleg plan for øvingsverksemda. Formålet med øvingane, talet på personar og køyretøy, bruk av anna utstyr og øvingsområde skal framgå av søknaden. For hjelpekorps gjeld at planen skal vere godkjend av politimeisteren slik det fylgjer av retningslinjer frå Direktoratet for naturforvaltning (sjå brev frå Direktoratet for naturforvaltning til fylkesmennene av 01.03.99. Vedlegg 8). Alle søknader om kjentmannsskøyting skal vurderast med omsyn til verneverdiane, omsynet til dyrelivet, friluftsliv og utskifting av folk i hjelpekorpsa. Hovudregelen er at ein skal gjere seg kjent i områda utan bruk av køyretøy, ved til dømes ski og fotturar. I samband med at hjelpekorps tek på seg kvisting av skiløyper bør ein nytte høvet til å gjere nye mannskaper kjent i områda.

Søknad om motorisert ferdsel under øvingar for Forsvaret skal vurderast strengt, og løyve vil normalt ikkje gjevast om ein kan bruke alternative øvingsområde. Dette skal vere vurdert i søknaden.

Organisert ferdsel: I forvaltningsplan for Reinheimen, s. 42:

Organisert ferdsel og ferdselsformer som er til skade § 3, pkt 5.2, 5.3.

All ferdsel skal skje med omsyn til landskap og naturmiljø.

Med direkte heimel i verneforskrifta er det tillate med organisert turverksemd til fots når dette ikkje er til skade for naturmiljøet.

Organisert ferdsel er ferdsel der person, lag, firma eller liknande planlegg, koordinerer eller arrangerer turen, og det er tale om verksemd med grupper av deltakarar, ein aktivitet som blir gjenteke eller der aktiviteten er kunngjort på førehand. Utsetting av postar for turorientering, topptrim, trimpostar og liknande innafor nasjonalparken kjem også inn under organisert ferdsel.

Det er søknadsplikt for anna organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet. Guiding på villrein (utanom jaktguiding) vil direkte påverke villreinen sin bruk av leveområde og vere til skade for villreinen og er ikkje tillate.

I dag er ferdsla i området begrensa, slik at organisert ferdsel generelt ikkje er eit trugsmål for naturmiljøet. Organisert ferdsel som ikkje skadar naturmiljøet er derfor ikkje søknadspliktig, men utviklinga må følgjast nøye slik at ferdsla ikkje blir til skade for verneformålet.

Når det gjeld organisert ferdsel er det ingen definisjon av storleik på grupper e.l.

Naturmangfaldlova

Søknaden må vurderast etter dei miljørettslege prinsipp i §§ 8-12, jf. § 7. Dette gjeld § 8 kunnskapsgrunnlaget, § 9 føre-var-prinsippet (om manglande kunnskapsgrunnlag), § 10 økosystemtilnærming og samla belastning (framtidig presedens). Ved dispensasjon, skal etter § 11, kostnader ved miljøforringelse bærast av tiltakshavar, og etter § 12 miljøforsvarlige teknikkar og driftsmetodar nyttast.

Vurdering

Verneverdiane i Reinheimen nasjonalpark og i tilhøyrande landskapsvernområde er i stor grad knytt til naturverdiar, og vinteren er ei særleg sårbar tid for alt dyreliv og fugleliv i høgfjellet. Dyre- og fuglelivet skal derfor skjermast for unødige uro. All ferdsel, både av menneskje og motorkøyretøy kan virke negativt på fauna i ein sårbar fase som kalving/hekking. Rovfugl og villrein er særleg utsett. I tillegg er støy frå motorisert ferdsel generende på friluftslivet.

Vernereglane, verneforskrift og forvaltningsplan for Reinheimen, er utforma slik at planlagt aktivitet i regi av forsvaret ikkje er definert som *militær operativ verksemd*. Operativ verksemd gjeld følgje av akutte behov og gjevne situasjonar, og ikkje planlagde øvingar, jf. brev frå KLD 03.04.19. Utgangspunktet for nasjonalparkforvaltninga sin vurdering i dette tilfelle er at motorferdsel generelt, ferdsel og øvingar i regi av Forsvaret skal vurderast strengt innafor verneområdet, jf. Forvaltningsplan sine retningslinjer. Motorisert ferdsel i utmark i verneområda skal haldast på eit nødvendig minimum. Det skal derfor være tungtvegande grunnar for å kunne gje dispensasjon for å rekognosere området og traseane i nasjonalparken, i forkant av vinterøvinga.

I liknande saker, som Røde Kors sin aktivitet, blir det i hovudsak gjeve dispensasjon til kjentmannsturar innafor verneområda på bestemte trasear, som ikkje kjem i konflikt med villreininteresser og dei mest sentrale beiteområda. Skjåk RKH fekk avslag på å gjennomføre kjentmannstur med snøscooter i området, mellom Ausjoen – Leirungsvatnet – Sveinbu, og vidare frå Heggebottflyi - Torsbu, etter klagebehandling i Miljødirektoratet 05.07.18. Avslaget var grunngjeve med at kjentmannskøyring i desse områda ikkje kan einast med målet om å ta vare på villrein og naturmangfaldet i høgfjellet. Andre øvingar i regi av redningstenesta som søk- og skredøvingar mm, må gjennomførast utanfor verneområdet.

Villreinnemnda gav 10.01.20 uttale til saka. Dei skriv følgjande:

Generelt er det ikkje ynskjeleg å gjennomføre øving i eller i nærleiken av område der registreringar syner at ein kan treffe på villrein. Villreinforvaltninga kan gjerne bidra på eit tidlegare trinn i planlegging av øving for å styre aktiviteten vekk frå villreinområde, eller slik at vi kan kome med forslag til ruter i mindre sårbare områder som normalt ikkje har villrein på den tida øvinga skjer. Tidsrama for handsaming av søknaden er for liten til at villreinnemnda får handsama dette på ein god måte. Det burde vore laga ein plan for øvingsaktiviteten i samarbeid mellom forsvaret, villreinforvaltninga og vernemynde. Ei god plan kunne og vore brukt på eit eventuelt seinare tidspunkt. Utan ein slik plan bør aktiviteten bli avlyst eller fløtt utanom vårt villreinområde. Vi er redd for at dette området blir etablert som eit øvingsområde for forsvaret sin aktivitet. Det er svært uheldig at slik aktivitet blir lagt i dei mest sentrale villreinområda i Reinheimen.

Det er naturleg å trekke parallell til handsaming av Skjåk RKH sin øvingsaktivitet (søknad vinteren 2018). Dei fekk avslag frå Reinheimen nasjonalparkstyre til øving på ruta: Aursjoen-Leirungsvatnet-Lesjagrensa-Sveinbu-Aursjoen. Vedtaket vart påklaga til Miljødirektoratet. Dei stadfesta nasjonalparkstyret sitt vedtak. Villreinnemnda hadde følgjande uttale til den ruta i 2018: *Denne ruta går tvers igjennom kjerneområdet til villrein i Reinheimen. Det er ikkje ynskjeleg med øving her. Deler av dette området var også vurdert som øvingsområde av hjelpekorpsene i Lesja og Dovre i 2015. Villreinnemnda uttrykte da også skepsis til øving i dette området.*

Primært tykkjer vi øvinga skulle vore lagt utanom villreinområdet. Om det ikkje er mogleg å endre det på kort varsel, er det kanskje mogleg å fløtte lengre vest? T.d. Hamsedalen? Dette er eit

område med mindre sannsyn for å treffe villrein og i eit område der ein frå før har noko meir ferdsel.

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiane i verneområda knytt til Reinheimen nasjonalpark er godt, og det er jamleg kontakt med Reinheimen-Breheimen villrennemnd og villreinutval i konkrete saker for å halde seg oppdatert om status i området. Dispensasjon i dette tilfelle vil også kunne føre til presedens for behandling av liknande søknader i framtida. Dette vil kunne føre til auka og unødig belastning for i verneområdet, og til skade for verneverdiane, jf. naturmangfaldlova § 10.

Motorisert ferdsel i samband med planlagt øving for Forsvaret er vurdert strengt i forvaltningsplan for Reinheimen. I prinsippet skal planlagde øvingsaktivitetar som krev behov for motorisert ferdsel leggjast utanfor verneområda. Det er heller ikkje vurdert alternative områder i søknaden frå HV11. Vinterøving i regi av forsvaret er ein ny aktivitet i verneområdet, og vil skape unødig presedens for liknande øvingsaktivitet i framtida. I delegert vedtak frå januar 2020, er det presisert at ein ikkje kan opne for framtidig vinterøving som inkluderer motorferdsel i Reinheimen nasjonalpark, av omsyn til villrein sitt leveområde. Det er heller ikkje gjort ei avklaring på eit høgare forvaltningsnivå i forkant av årets vinterøving. Avvik i høve til dispensasjon gjeve i januar 2020, som vist i SNO sin tilsynsrapport, taler heller ikkje til fordel for søknaden.

Når det gjeld sjølve skimarsjen så kan den gjennomførast utan støtte av snøscooter. Ein føreset og at all undersøtting under skimarsjen er stasjonert utanfor Reinheimen nasjonalpark og Lordalen landskapsvernområde.

Dersom det er mogleg å gjennomføre skimarsjen utan støtteapparat på snøscooter i nasjonalpark og landskapsvernområde, føreset Nasjonalparkstyret at Forsvaret legg ruta for skimarsjen så lagt vest som mogleg, med start frå Hegebottsetra i staden for Aursjoen. På den måten vil ein kunne unngå konflikt med villrein sine viktigaste vinterbeite, men ein kan likevel ikkje utelukka villrein i området. Informasjon om villrein må skaffast før skimarsjen startar.